

„To ano. Vlastně jsem se přišla zeptat, jestli by mi Jaroušek pomohl.“

„Můj muž má dost práce.“

„Jistě, po válce jsou zedníci potřeba.“

„Nejde jen o to.“

Nerozeznám, jestli se usmívá, anebo šklebí. Zrovna se chystám poděkovat a rozloučit, když se na mě blahosklonně zadívá.

„Jaroušek je politicky činný, má naloženo až až, aby dal ten binec po Němčourech do pořádku.“

„Je členem místního výboru. A Jindřiška, myslím, že si Hedvika umí představit, kolik má Jaroušek práce, protože její tatínek byl taky politik, agrárník,“ zastane se mě paní Kusá.

„Co je to za nesmysl? Agráři jsou fašisti!“

„Jak jste na to přišla?“ vyjedu na ni.

„To ví všichni. Vždyť zatkli i toho předsedu vlády, no, jak se jmenuje? Berana! Za kolaboraci!“

„Rudolf Beran nebyl kolaborant. Byl v odboji.“

„A jak to vy můžete vědět, když jste tu nebyla?“

„Můj muž spolupracoval s Obranou národa. A s Beranem se zná. Celou dobu byl s domácím odbojem ve spojení a podporoval je. Stejně tak Hácha. Jenže se na to strašně rychle zapomnělo, asi v revolučním kvapu,“ neodpustím si. „Vy jste tady prožila celou válku, že ano?“

„Nikdy bych z domova neodešla!“

Přejdu její poznámku dobře mířenou do středu mého těla. Jsem doma teprve krátce, ale už jsem postřehla ublíženost: vy jste si odešli a my jsme trpěli za vás. Vyrůstá mezi námi stěna.

„Asi vám neuniklo, že Berana zatklo gestapo a že ho nacisti soudili pro velezradu. Hlavním svědkem v procesu

byl Frank. Jak že jste mu *tady* říkali?“ Přistoupím na její hru, na rozdělení *tady* a *tam*, na dělítko mezi *my* a *vy*.

„Kat českýho národa.“

„Tak tahle krvelačná stvůra měla podíl na tom, že Berana týrali při výslechu.“

Střetneme se pohledem.

„O soudu s Beranem nevím,“ ohradí se Jindřiška. „Noviny se nedaly číst, německý žvásty nám všem šly na nervy. A vůbec, kdyby to tak nebylo, tak proč by asi Beneš zakazoval agrárníky? A proč by nevystoupil na obranu Berana a Háchy?“

A mnoha dalších. „Protože je v tom politika.“

„Aha! Vidíte, politika!“

Usoudím, že to nemá smysl. Najednou mě slunce šíleně pálí do zátylku. Jarouškova maminka se choulí na lavičce, vidím, jak je jí náš rozhovor nepříjemný, dívá se do dálky, někam nad strapaté vrcholky stromů. Byla by to nekonečná, únavná diskuze. Jistě že se Benešovi hodí, aby agráři, kdysi nejsilnější strana, neexistovali. Ani se nemusím ptát, pro koho bude ta žena v nadcházejících parlamentních volbách hlasovat.

„Víte, agráři vždycky byli pro venkov,“ neodpustím si poslední větu, „pro rolníky a malé sedláky.“

„Ale,“ uchechtne se Jindřiška, „s tím na mě nechodte. Za minulé republiky pro nás, chudý, neudělali nic! Ale komunisti to napraví. Maminko, dejte mi ty brambory, plotna je studená a Jarda se za chvíli vrátí na oběd. Je na stavbě, víte? Dělá na Kepkojc mlýně, víte?“

„Nevím. Paní Kusá, ráda jsem vás po letech viděla,“ rozloučím se se stařenkou.

Hledím, abych byla pryč. Z poledního vedra a z nepříjemného rozhovoru jsem se zpotila a žízeň mě škrábe v hrdle.